

Ellinor Sigelfeldt
Universitetsjurist
Rättssekretariatet vid Rektors Kansli

Regeringen
(Utbildningsdepartementet)
u.remissvar@regeringskansliet.se

Slutbetänkandet SOU 2019:50 Fusk vid antagning till högskoleutbildning – vad händer sen?

Inledning

Stockholms universitet vill inledningsvis tydliggöra att universitetet ser mycket allvarligt på alla typer av fusk och vill synliggöra grundläggande legitimitetsproblem med att fusk i vissa fall ”kan löna sig” när betyg kvarstår vid ett återkallande av beslut om antagning eller på grund av att verkställandet av ett sådant beslut tar så pass lång tid att studenten har hunnit få ut sitt examensbevis. Dessa legitimitetsproblem ställs på sin spets då fusk används för att få tillträde till utbildningsprogram där söktrycket är högt och studenterna konkurrerar om utbildningsplatserna. Vid en sammanvägd bedömning, där de långtgående konsekvenserna för den enskilde tas i beaktande stödjer dock universitetet ändå utredningens förslag.

Universitetet instämmer i förslaget om ändringar i högskoleförordningen gällande föreslagna lydelse av 6 kap 24 a § och 12 kap 2 § 9 p. Vad gäller förslaget om införandet av tidsgräns för återkallande av antagning instämmer universitetet med förslaget men anser att det bör vara tillåtet för lärosätet att avvakta ett beslut om examen till dess att ett pågående ärende om återkallelse av antagning gällande samma student är färdigbehandlat.

6 kap 24 a §

Universitetet anser att det är bra med ett förtydligande om att betygen kvarstår även då lärosätet beslutat om att återkalla beslutet om antagning. Skälen för detta är, och som även utredningen tar upp, att det behövs en enhetlig hantering av frågan på lärosätena. Stockholms universitets praxis i ärenden om återkallande av beslut om antagning har varit att låta betygen kvarstå och denna syn vilar på ett förvaltningsrättsligt ställningstagande samt en proportionalitetsbedömning där konsekvenserna av ett återkallande för den enskilde beaktas.

7 kap 4 b §

Universitetet håller med om att en tidsgräns bör införas som innebär att ett beslut om antagning inte kan återkallas efter det att lärosätet utfärdat examensbevis. Denna syn bygger på samma grund som för ställningstagandet gällande återkallelse av betyg. Universitetet anser dock att det bör vara möjligt för lärosätet att vänta med ett beslut om att utge examensbevis till en student om ett ärende om återkallande av beslut om antagning pågår. En utveckling av den frågan återfinns längre ned.

12 kap 2 § 9 p.

Universitetet anser att det är av stor vikt att ett beslut om återkallande av antagning är överklagbart då det har stora rättsverkningar mot enskild. Universitetet har sedan 2011 uttryckt önskemål om just ett sådant tillägg som nu föreslås i 12 kap 2 § 9 p och tidigare skrivelser till Utbildningsdepartementet om detta finns som bilagor till detta yttrande.

Bör lärosätets beslut om återkallande av antagning kunna verkställas omedelbart?

Universitetet håller med i utredningens bedömning vad gäller omedelbar verkställighet av ett beslut om återkallande av antagning. Universitetet anser dock att möjligheten till en tillfällig avstängning bör utredas vidare. En sådan avstängning skulle kunna var en alternativ väg till att vänta med beslut om examensbevis som universitetet annars anser är nödvändigt.

Ett stopp för möjligheten att få examensbevis?

Universitetet anser att det bör finnas en möjlighet för lärosätet att vänta med att fatta beslut om att utfärda examensbevis om det pågår ett ärende om återkallande av antagning gällande hela eller delar av utbildningen som ansökan för examensbevis omfattar. Det bör alltså finnas en möjlighet att avvakta ett beslut om att utfärda examensbevis till dess att ärendet om återkallande av antagning, även i de fall där beslutet överklagats, har vunnit laga kraft. Utan möjligheten att hålla på ett beslut om examensbevis kommer det vara möjligt för den som har fuskat sig in att fördröja processen om återkallande av antagning så pass länge att hen hinner få ut en examen. Universitetet har redan erfårit detta, där studenten på olika sätt har dragit ut på processen om återkallande av antagning samtidigt som hen har läst kurserna i snabbare takt än normalt och på så vis hunnit få ut sin examen innan beslutet om återkallande av antagning hunnit vinna laga kraft. Vi anser att en bestämmelse likt den som finns uppskissad i utredningen är bra och välkomnar vidare utredning av den här frågan.

Detta beslut är fattat av rektor, professor Astrid Söderbergh Widding, i närvaro av prorektor, professor Clas Hättestrand, och universitetsdirektör Eino Örnfeldt. Studeranderepresentanter har informerats och haft tillfälle att yttra sig. Övrig närvarande har varit Ulf Nyman, Ledningssekretariatet (protokollförare).

Astrid Söderbergh Widding

Ellinor Sigelfeldt

Bilagor:

1. Behov av förtydligande rörande återkallelse av antagningsbeslut m m
2. Tillägsskrivelse ang. behov av förtydligande rörande återkallelse av antagningsbeslut m m